

عنوان مقاله:

رویکرد جغرافیایی بر آرمان و واقعیت فضاهای عمومی شهرها با تاکید بر نقش ایدئولوژی ها

محل انتشار:

ماهنامه باغ نظر، دوره 19، شماره 112 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 20

نویسندگان:

ابوالفضل قنبری - دانشیار گروه سنجش از دور و سیستم اطلاعات جغرافیایی، دانشکده برنامه ریزی و علوم محیطی، دانشگاه تبریز، تبریز، ایران.

مهدی اشلقی - دکتری جغرافیای برنامه ریزی شهری، دانشگاه زنجان، ایران.

خلاصه مقاله:

بیان مسئله: مسئله ایدئولوژی در طول دروان مدرنیته ذهن اکثر شهرشناسان را از گذشته تا اکنون به خود مشغول کرده است. پژوهش حاضر درآمدی جغرافیایی فلسفی بر نقش این مفهوم در فضاهای عمومی شهرهاست. بحث ایدئولوژی از جمله مواردی است که در تبیین امور فیزیکی، اجتماعی و روانی فضاهای عمومی به طور وسیعی در ایران مورد بررسی قرار نگرفته است، از این زاویه دید تدقیق در این باب در تحلیل های شهرشناسانه از ضروریات است. بر این مبنا این پژوهش به دنبال پاسخگویی به پرسش های ذیل است: چه اقدامی می توان انجام داد تا شهرهای موفق در قرن بیست و یکم ایجاد کرد؟ نقش حضور چهره به چهره در ایجاد فضاهای عمومی شهرها را چگونه می توان از منظر فلسفی و علمی به صورت سنجیده تبیین کرد؟ ایدئولوژی چیست و چه تاثیری بر فضای فیزیکی، اجتماعی و روانی شهرها می گذارد؟ نسبت میان ایدئولوژی سوسیالیستی و نئولیبرالیستی با فضاهای عمومی شهر چگونه فضایی را پیش رو می گذارد؟ هدف پژوهش: هدف مقاله حاضر پیگیری مفهوم ایدئولوژی و نسبت آن با فضاهای عمومی شهری از منظر جغرافیایی به منظور نیل به فضاهای شهری با مقیاس انسانی است. روش پژوهش: در این پژوهش از روش تجزیه و تحلیل متون استفاده شده است. برای یافتن پاسخ تلاش شده است ویژگی های شهر خوب، نقش حضور چهره به چهره در تعاملات انسانی، شکل گیری امر اجتماعی و توجه به مفهوم حقوق عمومی و منافع جمعی تبیین و استفاده ایدئولوژی های مختلف سوسیالیستی و نئولیبرالیستی به عنوان نمونه مطالعه ای مورد کندوکاو قرار گیرد. نتیجه گیری: نتایج پژوهش نشان می دهد که قبض و بسط مفهوم فضای عمومی شهرها منطبق با ایدئولوژی های گوناگون، شکل فضایی، اجتماعی و روانی آن را دچار تغییرات فراوان می کند و برای ایجاد جامعه مدنی فعال، سرزنده و دموکراتیک که در آن مفهوم شهر شکل راستین خود را پیدا کند، ایجاد امکان و فرصتی برای تعامل و تبادل اجتماعی به شکل هدفمند، از الزامات آفرینش این امر و نیز عامل موفقیت شهرها در گذشته تا اکنون بوده و در آینده نیز خواهد بود.

کلمات کلیدی:

فضای عمومی، ایدئولوژی، شهر خوب، موقعیت چهره به چهره، مقیاس انسانی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1525502>

